

હોટલ કે આકંત

અથવા

મોંઘવારીનો ગજબ.

રૂકતી નહીં રૂકાતી નહીં કિસ્તીપર અગર ગાઇ,
અંધીરી તરફ આઈ તળીયત હાથર આઈ.

“અમત.”

લખનાર,

એ. એમ. ખુમરી.

તે બહારે દુન્યા, અલબેલીનાર ધત્યાલીનાં કતાં.

ઠે નુરપુરા સ્ટ્રીટ સુરત.

શ્રીમત ૦-૧-૩

૦૨૨૦

વિદ્યાપીઠ
અમદાવાદ
ગુજરાતી લેખીરાઈટ-સંગ્રહ

પ્રત, ૧૦૦૦

વી. સ. ૧૩૩૯

સને ૧૯૨૦

ધી અમરસિંહજી પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં
પદાણુ નુરજ્ઞાન અમીરજ્ઞાન વકીલે છાપ્યું
લાલ દરવાજા-અમદાવાદ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૮૦ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ટૅટેલડે સુફલ

વિષય ૨૧૪:૪૪

દરેક હિંદ વાંસીઓ જેમના અંતઃકરણ પોતાના
સ્વદેશ માટે તેની થઈ પડેલી કઠંગી સારીરીક હાલત
અને નીર્ધનતા માટે બળે છે જેમના અંતઃકરણમાં હિંદની
દુનંતી ક્યારે થશે એજ જેની દુઃખ છે તેઓને આ
મારું લઘુ પુસ્તક અર્પણ કરું છું.

પ્રમરી.

હોટલ કે આફત.

ગજલ.

અમારા દેશને માટે
 અમે હોટલ ઉઘાડી છે.
 અમારા દેશની કીર્તી
 અમે તેથી વધારી છે.
 અમે પ્રીતી વધારી છે.
 અમે શૃષ્ટી સુધારી છે.
 અમારા દેશની હાલત
 અમે તેથી સુધારી છે.
 અમે છયે સ્વાદના રસીયા

(૫)

પછી હોટલ વિષે ફરીયા
લલે તબીયત અને દૌલત
અમે હે તે ગુમાવી છે.
અમે હોટલમાં જઈને
જમ્યા છે ખુણ હે લાઇ
તમે જો પુછશો અમને
બરેબર નહીં છે લાઇ
અમે હોટેલની ચીજો
લરી છે પેટમાં લારી
પીડા થઇ પેટમાં ન્યારે
પછી લાગી ગઇ ખારી
અમારા દેશની દૌલત
અમે આહથી ગુમાવી છે.
મોંઘવારી ચઢના પાપે
અમે હે તે કરાવી છે.
અમારા દેશની હાલત
અમે તેથી બગાડી છે.
અમારી ધુળ ધાણી છે

(૬)

અમારી એ ખુવારી છે.

કહે ' ખુમરી ' બધુ સાચુ

નદી જુહું જરી ભાઈ

સીખામણુ યાદ રાખી લ્યો

નદી સુખ ખેલવો ભાઈ

“ ખુમરી ”

❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀

દીલમે એક હૃદ ઉડા આંખોમે આંસુ ભરઆયે.

બચઠે બચઠે હુમે કયા જાનિયો કયા યાદ આયા.

❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀

વહાલા વાંચક ત્હારા જેવા રસીક વાંચનાર શમદા મારે આને
આપવીતી મુકવાનો પ્રસંગ આવી પુગ્યો છે.

યુરોપના ચોક્કસ જાગોમાંજ જ્યારે ચાહ દોરીને મેટે ભાગે તથા
દેવામાં આવી છે ત્યારે હોંદના ચારે ખુશુમાં તેને અગ્રપદ લેખવામાં
આવી છે,

ચાહ પીવાનો સોખ ધનવાન કે નિર્ધન દરેકને એક સરખો લાગેલો છે.

હાલમાં પહેલ વહેલી ચાહ ચીન દેશમાંથીજ આવવાની શરૂ થઈ હાલમાં નીલગીરી તથા ખીન સ્થળમાં પણ ચાહ મોટે ભાગે અનાવવામાં આવે છે.

ચાહ અને કોરી બન્ને જુદીજ ચીજ છે. અને તે બન્ને ઘણાજ દુર દેશોથી આપણા દેશમાં આવે છે ચાહ ચીનમાંથીજ આવે છે ત્યારે કોરી અરબસ્તાનમાંથી આવે છે.

આ બન્ને વસ્તુમાં ગુણ કીંવા અવગુણ કોરી તત્વો એક બીજાને મલતા છે.

ચાહ અને કોરી શરીરમાં ગરમી અને જન્યતી લાવનારી સુસ્તીને દુર કરનારી હોય ડોક્ટર સાહેબોના તે અભીપ્રાયને આપણે માની લીધો વધારી લીધો અને તેટલા કારણેજ ચાહ અને કોરીબાઈની ગુલામી આપણે સ્વીકારી લીધી હોટલયા મીઠા મંડલો સોખીન આઝાદ સાહેબોએ રૂપસુંદરીઓની આજકાલ પ્રીયકર વસ્તુ પુછવા જશે. તો ત્હો ચાહ કે કોરી સીવાય ખીજ એકે વસ્તુ નજરે પડશે નહીં ડોક્ટરોએ ચાહ અને કોઈના ગુણ દેખાવવાનું કહાપણ કર્યું પણ તે વસ્તુમાં અવગુણકારી તત્વો કેટલા છે ? જીંદગી અને દેશને પાયમાલી કરવામાં તે કેટલી આગેવાન છે તે દેખાડાવવાનું તેઓ કેમ વીસરી ગયા.

(૮)

આજે હોટલોમાં હોંસથી આનંદથી જઈ જઈ, પૈસો, અને ધન્યતા ગુમાવવાનો પવન ફુંકાઈ રહ્યો છે. હોટલો, જાણે મુક્તિનો મારગ હોય તેમ જો ધડક છુટથી તેનો લાભ પાંચ વરસની કુમલી વયના બળકોથી લઈ એંસી વરસના પુઢદાઓ સુધાવર્ય છે. હોટલો તેમને મન ગમતી થઈ પડી છે.

હોટલમાં જવાને એક જેવું કંઈ છેજ નહીં. પૈસો ઉઠાવવામાં નુકશાન જેવું પણ કંઈજ નથી. ચાર ફક્કડ મીત્રો મલ્મા કે હોટલમાં સવારી ચાલી પૈસાદારોને મીત્રો વગર માંગે મળી આવે છે. માંખીમાં ફક્કો તેમનો ગણગણાટ હંમેશા ચાલુજ રહ્યા કરે છે.

મીસતર હોટલમાં ચાલસો કે,

કેમ સાહેબ ચાહ પીવા ચાલશે કે.

કચું હઝરત ચાહ પીને ચલોંગે,

વાહરે વાહ એ પણ હોટલની ખુખી નહીં તો ખીચુ શું હોટલમાં જવામાં નુકશાન કેટલા છે તે બાલુવાને મારે શી જરૂર હોટલની વસ્તુઓ કેવા હાલી મવાલીઓના હાથે અને છે તે માટે માંખિંતાજીથી ચાહ બાહનો ચડશ જેને લાગ્યો હોય કોશીબાહનો સ્વાજીએ ચોટ્યો હોય ઘરની ગ્રહણીની ખુશામત જેને ગમતી ન હો. મીત્રો ખુશામત બાજો જેની પાછલ પડ્યા હોય તેના મનમાં ચા ચાહ અને ચાહ સીવાય ખીચુ હોયજ શું.

ચાહ ઉપરાંત હોટલોમાં અનેક બીજી વસ્તુઓ તૈયાર હોય છે એટલે આળસુ અને હરામ હાડકાના માણસો માટે હોટલ એક બાજે ખેડીસ્ત જેવું સ્થળ હોય પરંતુ તાંદુરસ્ત માણસોને દુઃખી બનાવનારો રોગ તપાસી જોશો તો હોટલ છે.

હોટલ અનેક જાતના રોગી ભોજીઓથી હમેશા ચીકાર હોય છે હજારો માણસો એકજ જાતના ખાલામાં ચાહ પીએ તેવા ખાલામાં આપણે પણ ચાહ પીએ તેમાં ન મળે ધર્મનો બાંધ કે નમજે અમલકાટ તે વખતે આપણી ચતુરાઈ જાણે ચુલામાં પેસી જાય છે.

એક વખતે મહે હોટલમાં ચાહ પી રહ્યો હતો તેવામાં પાસે ખેડેલા ગ્રહસ્થના ખાલામાં એક માંખી પડી જે બીચારીના પ્રાણુનો ગરમા ગરમ ચાહ આગળ શો હીસાબ પડતાના સાથેજ તે મરણ પામી આ સાહેબનું તે તરફ ધ્યાનજ નહીં હતું હોટલના દોર દમામની મોઝમાં તેમનું ધીયાન હતું મારાથી હવે રહેવાયુ નહીં મેં તેમને વખતસર ચેતવ્યા હતા નહીં તો જરૂર તેઓ માંખીને પેટ રૂપી દોઝ-કમાં હોમાંવી દેત.

અશ્વોસ હીંદની કેવી દુરદશા નમજે ધર્મનું 'કેકાણું' નમજે જીવમાં દયાનું સ્થાન તેમ ચવાનું મુખ્ય કારણ હોટલ અને બીજી કારણ જીમનો સ્વાદ સંસારના બીજા કોષ્ટ પણ સ્વાદ કરતાં, ચટા-ચાતો છે.

છંદગી પાણીના રેલા સમાન વહી ચાલી, તંદુરસ્તીની પાયમાલી
 થઇ ગઇ શરીર સધળું રોગી બની ગયું. યાદ શક્તિ ખીલકું જતી
 રહી શરીરમાં શક્તિનું તો રોગી નામજ રહ્યું નહીં. મરદ મટી નામદી જેવું
 કલંક પાસે આવી ઉભું ચહેરાની ચમક આંખની તેજ. ગુમ થઇ ગઇ
 હિંમત ચરાતન અને તંદુરસ્તી રીસાઇ ગઇ. તે પણ હોટલમાં જવાનું
 આ પરિણામ હતું. એમ કહેવાને જીભ ઉપડતીજ નહીં. થોડાજ
 દીવસમાં મારે એ વાત જાહેર કરવાની ફરજ પડી. કે જીમનો સવાદ
 અને હોટલમાં જવાનીજ તે મ્હોકાણ હતી.

બસ તે પછી હોટલને મેં છોડી દીધી, હોટલ લક્ષ્મી માંજુસે.
 માટેજ સરખમલી છે. હોટલ દાના માંજુસેને દીવાના બનાવી નાંખનાર
 કારખાનું છે. બળવાન માંજુસેને નિર્બળ બનાવનાર ધામ છે એટલે
 ખાડી ધનસાને તેથી ચેતી ચાલવું જોઈએ

હોટલમાં જવાથી આખરૂ જાય છે.

તંદુરસ્તીનું લીલામ થાય છે.

અનિતિ વગરમાંગી મલી જાય છે.

બુગાર ત્યાંથીજ સરૂ થાય છે.

ચોરી કરવાનું ત્યાંથીજ મન થય છે

પારકી પ્રેમદાઓ તરફ લક્ષ ખેંચાય છે.

હોટલની હલકી વસ્તુઓ નિર્દોષ પેટમાં ભરવાનું જ એ પરિણામ છે. ઘરની મહણીના હાથની બનાવેલી વસ્તુ ખાવાથી ભાગ્યે જ નુકસાન થાય છે ત્યારે હોટલની એકે વસ્તુ કાયદો કરવાને નાલયક છે.

હીંદમાં હદ ઉપરાંતની મોંઘવારી વધી જવાનું કારણ શું દીવસે દીવસે હીંદને બીખારી કરી નાંખનારા શત્રુઓ કાણ હીંદના આગલા રાહ રસમો રહેણી કરણી તપાસી જુઓ પુર્વની નિરોગી બળવાન પ્રજાના પ્રાકરમો હાલની હાલ હવાલ મોટા ભાગે અનિતિના મારગે ઘસડાઈ જનારી સુખ અને વૈભવને ખોટા ચક્રો ચઢી જીંદગી સંસાર અને દેશને ખરાબીના ખડક સાથે અથડાવી મારનારી પ્રજાની પાયમાલીનું કારણ તપાસી જુઓ.

કારણ કારણ ખીજી કંઈ જ નહીં હોટલ અને જીમનો સ્વાદ જે વસ્તુઓ આપણને ગેર લાભ કરનારી છે આપણા દેશને નીર્ધન બીખારી બનાવનારી છે તેના તરફ આપણે શા કારણે પ્રેમ રાખવો...

હોટલનો તિરિક્કાર,
ચાહ સાથે છુટા છેડા.
કેફી તરફ ધિક્કાર,
હોટલની વસ્તુઓ તરફ આભાવ.
બીડી તરફ પ્રીટકાર,

(૧૨)

દાડને ખુદાની માર.
તંબાકુ કોકેનને તિલાંજળી,

ઉપતી કલમેા મન સાથે ગોખીલ્યો ઉઠો જામત યાવ દેશને.
નુકશાન કરનારી વસ્તુઓ દુર કરી સ્વદેશ ભક્તિમાં મનને પરાવી લ્યો.

તંદુરસ્તી જેવા ખબનાનાને છબના સ્વાદ ખાતર ભોગ
આપવાનું ડાહ્યા માણસોને કદી પણ ગમશે નહીં ત્યારે ડાહ્યા માણ-
સોએ ખોટા ચડશે ચઢી ગયેલા પોતાના મીઠા મંડલને સારી સારી
સીખામણો આપી સુધારવાની ફરજ છે મધ્યર દેશનું રક્ષણ કરો.

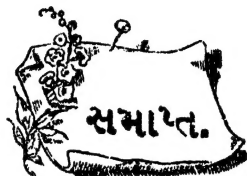
આહ કોશી ઉપરાંત ખીડી અને સીગારેટના પરિણામે પણ દેશ
ઓછો પાયમાલ થતો નથી ખીડી કીંવા સીગારેટની ચિંગારી સળગી
કેડે એવા પદાર્થમાં જઈ પડતા આગ લાગવાના સેંકડો દાખલા
નોંધાઈ ચુક્યા છે હજારો માણસો ઘરબાર વગરનાં થઈ ગયા છે તે
ઉપરાંત જીંદગીને સડેલી કરી નાંખનારી પણ ખીડી અને સીગારેટજ છે.
બસ આજેજ તેને તણ થો.

દાર એ તો અમારા ગરીબડા દેશની ખાનાખરાળી ટીધી છે
ગરબ થોડુ બહોલા તેમજ ઉંચી કેલવણી લઈ સેંગલાંડ જઈ ઉંચી
ઉંચી ડીઝી પાસ કરી આવનારાના શ્રીમંતો તેમજ રજવાડા વિગેરે
સર્વેના દીલ જીતી લેવામાં જો કોઈ એ પણ ફતેહ મેળવી હોય તો તે
તુંજ છે. ખરેખર દારૂની ગુલામી કબુલ કરી સોનારા તરફ અમને તો
દયા આવે છે.

આ કારણે દારૂને પસંદગી આપવામાં આવે છે તે અમે સમજી
શકતા નથી.

હીંદમાંથી કરોડો મણુ મસકો ખનાવી પ્રદેશ મોકલવામાં આવે
છે હજારો ડેરીઓ તેને માટે ખોલવામાં આવી છે હીંદની બતરીય
કરોડ પ્રજાના જીવન માટે જે દુધ સરળપણું છે તે દુધનો મશકો
ખનાવી પ્રદેશ મોકલી આપનારાઓ દેશને કેટલો બધો નિર્બળ અને
લાચાર બનાવે છે જે ખોરાક હીંદના માટે ધમરે પેદા થયો તેનો

કડી રીતે ઉપ્યો કરવાનું હાંદીઓને વીસારી એકલા બેઠા ખરેખર અફ-
સોસ થાય છે છેલ્લી મારી નામ અરજ એ છે જે દેશને તુલસાન
પુગાડનારી જે જે વસ્તુઓ આવે છે તેના તરફ ધીકાર બતાવી તેને
તથા બો તમે આ પુસ્તક આજેજ વાંચ્યું તો પછી આજથીજ હોટ-
લને છેલ્લી સલામ કરી લ્યો.

❀ ખુશ ખબર. ❀

❀❀❀❀❀

જલદી ખરીદ કરો.

ધરલામી ભાઈજીને માટે અતિ અગત્યનું ઘણુંજ
સુંદર હમેશાં ચાલી શકે તેવું પંજતન પાકના બરકતી
નામોને ગુંથણીમાં ગુંથાએલું.

સૈફીક કેલેન્ડર તથા હોટલ કે આફત.

મળવાના ઠેકાણા:—

બુકસેલર અબ્દુલગની હાજી મોહમ્મદ

હાજી પટેલની પોળ સામે:—અમદાવાદ.

શા. મોહનલાલ જમનાદાસ

ઠે. શાહપુર વસતા ગઢેલજીની પોળ

કોટની રાંગે:—અમદાવાદ.

એ. એમ. ખુમરી.

નુરપુરા સ્ટ્રીટ:—સુરત.

